Tiende jaer. Nr 10. Zaterdag, 24 January 1863.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags. Men schryft in te Tongeren by M.-F. COLLÉE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs. Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad.
» » 8 fr. buiten »
Een blad afzonderlyk. . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 24 JANUARY.

Het budget van binnenlandsche zaken voor 1863, draegt eene vermeerdering van 782,262 frs; dat is nog al aerdig, dewyl de gevraegde som ter verhooging der jaerwedden van de bedienden der administratie niet boven de 143,346 fr. gaet.

Het budget is meer dan *verdubbeld* sedert 1840. Iedere verschyning van M. Rogier heeft er byna twee miljoen bygevoegd. In 1840 beliep dit budget maer tot 5 miljoen en M. Rogier beloofde besparingen! Nu hebben wy reeds tien miljoen, en mogen dus de zoete hoop voeden weldra het dozyn volledig te zien.

Belgie in het algemeen is gelukkig zulken man te bezitten.

—

Sprekende van verhooging van budjetten, willen wy een oogslag werpen op het deel dat de doktrinaire ministers daeraen hebben genomen. Geef den keizer wat des keizers is en de doktrinairen wat hun toekomt. Onze lezers zullen er eene nuttige les uit trekken en oordeelen tot hoe verre die bazen van het doktrinarismus hunnen wierook verdienen. De kiezingen van Juny naderen en wie weet waervoor het goed is.

In 1848 lieten de katholieken het bestuer aen de doktrinairen over. Ergo, laet ons eens zien wat de toestand vóór dit jaer was en wat de toestand was in 1862. Wy willen de nieuwe vermeerderingen nog ter zyde laten.

	Vóór 1848 Katholieken	1862 Doctrinairen.
Justicie	12,707,895	13,280,117
Buitenlandsche zaken	2,698,774	3,356,820
Binnenlandsche »	6,315,962	9,482,880
Oorlog	28,690,000	35,292,131
Openbare werken	17,643,444	25,754,809
Openbare schulden	31,813,472	40,533,113
Non-val. en remboursem.	1,951,090	2,875,200
	101,820,547	130,575,052

Ergo 29 miljoen, dat die liberale vogels meer verteeren. Wat zegt gy daervan, burger en boer? Doet dit plezier aen uwe zakken, en gaen handel en nyverheid nu beter dan over 15 jaer? Onze zaken zien er niet vrolyk uit en werkman en fabrikant klagen putten in den grond.

En als ik zeg, jaerlyks 29 millioen meer, dan spreek ik niet van de andere geschenken die het doktrinaire ministerie aen de burgers heeft opgelegd. By dit lief sommetje van 29 miljoen kunt gy voegen, indien het u plezier doet, 40 miljoen voor de versterking van Antwerpen, 15 miljoen voor de Wharendorff-kanons, 5 miljoen voor de maetschappy Pauwels enz. enz., alles te lang om te melden.

En wat zedeles of nut is uit dit alles nu te trekken? Wy gelooven onze lezers verstandig genoeg, om dit zelve te doen.

Lager onderwys.

De *Moniteur* kondigt een reglement af van algemeen bestuer voor de uitvoeringen der wet van 25 september 1842, wat aengaet de uitgaven van den gewoonen jaerlykschen dienst der gemeentelyke lagere onderwyzers en de middelen om er hoofd aen te bieden.

Volgens dit reglement worden de scholen verdeeld in dry klassen, te weten: 1e en 2e klas, scholen van 60 tot 100 leerlingen; 3e klas, scholen van 100 leerlingen en daerboven.

De jaerwedden der onderwyzers zyn, ten hoogsten, 600 fr. voor de scholen der 3e klas; 700 fr, voor de scholen van 2e klas, en 800 fr. voor die van 1e klas.

Boven deze jaerwedde, hebben de onderwyzers het toevallig inkomen, bestaende in eene schadeloosstelling voor het onderwys der arme en betalende kinderen. De betalingen zullen niet minder dan 6 fr. per jaer voor ieder kind zyn.

Er mag eene jaerwedde van ten hoogsten 600 fr. gehecht worden aen de plaetsen van ondermeesters in de scholen van 1e klas. De onder-meester geniet ook een geëvenredigd deel van het toevallig inkomen.

In 't begin van elken trimester, moet de onderwyzer aen het schepenen kollegie eenen staet indienen aenduidende: 1e het getal arme kinderen die gedurende den afgeloopen trimester de school gevolgd hebben; 2e hoe lang zy per maend ter school geweest zyn; 3e wat er hun als schoolgeld daervoor verschuldigd is. Strenge maetregelen zullen genomen worden tegen den onderwyzer die hierin valsche opgaven zou gedaen hebben om zich meer te doen betalen dan hem toekomt.

Als de hulpmiddelen der gemeente voor het onderwys onvoldoende zyn, zullen de provincie en de Staet er tusschenkomen met subsidien.

Al de sommen waerover de gemeente beschikt voor het lager onderwys, maken een *byzonder fonds* uit, dat tot geen anderen dienst kan gebruikt worden.

De aenkondiging in den *Moniteur* is gevolgd van eenen ministerielen omzendbrief, aen de gouverneurs toegezonden te samen met de mededeeling van dit reglement.

Ziehier de ontleding van den brief:

Het doelwit van het nieuw reglement is de toestand der onderwyzers te verbeteren, orde te stellen in den rekendienst der scholen, en voor goed de grondslagen te bepalen der tusschenkomst van den Staet ten voordeele der gemeenten, welker hulpmiddelen ontoereikend zyn om den gang van den dienst te verzekeren.

De kredieten in de schoolbudgetten te brengen voor *jaerwedden en het toevallige te samen*, mogen nooit minder zyn dan 850 fr. voor de scholen der leegste klas, van 950 voor die der hoogste klas. De jaerwedde en toeval van de ondermeesters der scholen van eerste klas zullen mogen vastgesteld worden ten minste op 700 franken.

De jaerwedden zullen voortaen betaeld worden per maend; — het toevallige, als het door de gemeente wordt geregeld, blyft betaeld worden per dry maenden. De begonnene maenden worden voluit betaeld. — De onderwyzer heeft ook regt op kostelooze wooning.

De schadeloosstelling voor het onderwys der arme kinderen zal niet verschuldigd zyn, wanneer de kinderen min dan 15 dagen per maend de school zullen gevolgd hebben. Daer wordt maer eene uitzondering aen dezen regel gedaen voor den tyd der vakantiën. Als de vakantiën meer dan tien dagen duren in dezelfde maend, of in de volgende maenden, dan zal de schadeloosstelling betaeld worden volgens het getal der leerlingen die de school zullen gevolgd hebben, om het even hoe lang. Als zy eene geheele maend duren, zal men het twaelfde gedeelte betalen der som die op het budget staet gebragt.

Het algemeen reglement is ook toepasselyk aen de gemeentescholen voor meisjes.

De begrooting van oorlog voor het dienstjaer 1863 is gisteren in eene enkele zitting gediscuteerd en gestemd, ter somma van 34,261,000 franken, met 53 tegen 10 stemmen en 3 onthoudingen; zoodat de helft onzer

DE PRUIK VAN MYN OOM.

(*Vervolg en einde.*)

—

Den volgenden dag sloeg ik werkelyk den weg in naer den berg en kwam weldra op dezelfde plaets. Ferdinanda was er niet. Ik zette my aen den rand van den vliet neder en verbeidde met ongeduld hare komst. Weldra ontwaerde ik myne schoone onbekende in hetzelfde kostuem van den vorigen dag en andermael bezig met kruiden te verzamelen. Zy scheen zich myner niet meer te herinneren, want er lag een zachte rust over haer schoon gelaet verspreid, waerop in dit oogenblik de ondergaende zon hare laetste stralen schoot. Zy zong een dier eentoonige en droefgeestigelieder en, die veelal een kalme ziel verraden.

Hare verschyning betooverde my als het ware; ik was geheel onder den indruk eener zachte begoocheling. Er lag ook zoo iets poetisch in haer, eene zoo vreemde mengeling van stoutmoedigheid en vrouwelyke schroomvalligheid had zich in haer wezen vereenigd, dat men zich schier verlegen gevoelde in hare tegenwoordigheid.

Ik wachtte nog altyd, daer ik de kalmte niet storen durfde, die haer geheele weze bezielde. Ik zag haer de vergaerde kruiden nederleggen en naer de beek gaen, om zich de handen te wa-schen. Toen zy deze bezigheid verrigt had, ontwaerde zy my op slechts eenige stappen afstand van haer; een hoog rood kleurde haer belangwekkend gezigtje en ik zag haer aerzelen of zy zou vlugten dan wel blyven.

— Vrees niets, zeide ik om haer gerust te stellen, de les van gisteren strekt u ten waerborg, dat ik niet voornemens ben den stryd te hervatten. Daer gy my echter uigedaegd hebt, heb ik willen terugkomen om u te bewyzen dat ik er prys op stel u weer te zien.

— My weer te zien! en waerom? vroeg zy, terwyl zy hare groote zwarte oogen op my gerigt hield.

— Gelooft gy dan dat ik hier reeds meer dan twee uren op uwe komst zou gewacht hebben, indien gy niet zulk een diepen indruk op my gemaekt hadt.... Ik weet het niet, Ferdinanda, maer sedert gisteren denk ik gestadig aen u; gy zweeft my altyd voor den geest.

— En evenwel, hernam zy grimlachende, meen ik u gisteren niet zeer gunstig ontvangen te hebben.

— Gy zyt wreed, Ferdinanda,.... en toch bemin ik u.

— Gy dryft den spot met my, mynheer de kapitein, ik wil u niet langer aenhooren, het wordt laet, ik ga heen.

Niettegenstaende die verklaring bleef zy luisteren naer myne tael. Het avontuer behaegde my niet alleen, maer op myne eer, ik was dol op de schoone onbekende, waerschynlyk om de eenvoudige reden, dat zy myne hartstogt zoo fier weerstond en zy weinig geloof aen myne woorden scheen te hechten.

Zy besloot eindelyk te vertrekken.

— Zult gy hier terugkomen? vroeg ik haer angstig.

— Zoo gy er dus opgesteld zyt, hernam zy op zeer naïven toon, ik kan myne kruiden zoo goed hier zoeken als elders.

— Ik zal u dus morgen weerzien?

— Ja, maer ik herhael het u, door hier te komen, steit gy u bloot aen eene ontmoeting met de bergbewoners en dan....

— Dan zal ik my weten te verdedigen.

Wy verlieten elkander en ik keerde terug in aengenamer stemming dan den vorigen avond, want ik gevoelde dat ik Ferdinanda niet meer onverschillig was. Gy begrypt, waerde neef, dat ik my den volgenden avond en de daerop volgende dagen, niet liet wachten. Onze genegenheid nam dagelyks toe en byna alle avonden werd Ferdinanda door hare moeder beknord wegens de weinige kruiden, die zy medebragt. Ik had op verschillende wyzen getracht te vernemen wie de schoone was, die my zoo veel belang had ingeboezemd, maer welke pogingen of ik ook in het werk stelde, ik kon geene berigten omtrent hare familiebetrekkingen inwinnen; zy deed my zelfs zweren haer verblyf niet te zullen opsporen en haer nimmer te zullen volgen.

Ik werd bemind en was gelukkig en dit was my ook voldoende; ik was tevreden in haer byzyn en schier alle dagen sleten wy zamen eenige zalige uertjes aen den oever der beek, waer ik de eerste keer zoo zwaer dacht te boeten voor eene liefde, die nu het geluk van myn leven uitmaekte.

Sedert eenige maenden was er byna van niets anders sprake dan van talloozе plunderingen van reizigers tot zelf in de voorsteden van P..., door eene bende zoogenaemde smokkelaers, die zich in ontoegankelyke en door de bergen beschermde schuilplaetsen ophielden. De policie had alle mogelyke middelen in het werk gesteld, om die gevaerlyke roovershollen te vernietigen; maer naer mate zy de weinigen, die zy in handen kreeg, streng behandelde, in die zelfde mate nam de stoutheid der overigen toe. Om een einde aen dien toestand te maken, had het gouvernement eene algemeene jagt, ik zou haest zeggen, klopparty bevolen.

Het was op den dag na dien, waerop Ferdinanda my tot pand harer liefde eene harer schoone haerlokken had geschonken, dat ik gelast werd my aen het hoofd dier onderneming te plaetsen. Ik moest nog dienzelfden dag vertrekken, zoodat my geen tyd overbleef om afscheid van myne schoone Ferdinanda te gaen nemen.

Ik vertrok aen het hoofd myner soldaten met het vaste voornemen deze vreemdsoortige vyanden te overwinnen; maer o God! welk een gevecht! welk eene schrikkelyke slagting! Myne arme Waelsche gardes werden gedood of op de vlugt gedreven; hun aenvoerder werd zwaer gewond en gevangen genomen en de roovers bleven overwinnaers.